

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

11. července 2006 *

Ve věci C-205/03 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 13. května 2003,

Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN), původně Federación Nacional de Empresas de Instrumentación Científica, Médica, Técnica y Dental, se sídlem v Madridu (Španělsko), zastoupená J.-R. García-Gallardem Gil-Fournierem a D. Domínguezem Pérezem, abogados,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek,

příčemž další účastníci řízení je:

Komise Evropských společenství, zastoupená W. Wilsem a F. Castillem de la Torre, jako zmocněnci, ve spolupráci s J. Rivasem de Andrés a J. Gutiérrezem Gisbertem, abogados, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: španělština.

podporovaná:

Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, zastoupeným M. Bethellem, jako zmocněncem, ve spolupráci s G. Barlingem, QC, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

Španělským královstvím, zastoupeným N. Díaz Abad a L. Fraguas Gadea a též F. Díez Morenou, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

vedlejšími účastníky v řízení o kasačním opravném prostředku,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans a A. Rosas, předsedové senátu, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr (zpravodaj), J. Klučka, U. Löhmus a E. Levits, soudci,

generální advokát: M. Poiares Maduro,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. září 2005,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 10. listopadu 2005,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (dále jen „FENIN“) domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 4. března 2003, FENIN v. Komise (T-319/99, Recueil, s. II-357, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud zamítl její žalobu směřující ke zrušení rozhodnutí Komise ze dne 26. srpna 1999 zamítajícího stížnost, kterou podala proti 26 veřejnoprávním entitám, z toho třem ministerstvům, které zajišťují správu národního systému zdravotní péče (Sistema Nacional de Salud, dále jen „SNS“) na základě toho, že tyto entity (dále jen „entity spravující SNS“) nejsou podniky pro účely použití článku 82 ES (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutkový základ sporu

- 2 Skutkový základ, jak vyplývá z napadeného rozsudku, lze shrnout následovně.
- 3 FENIN je sdružení seskupující většinu podniků uvádějících na trh zdravotnické vybavení, zejména lékařské přístroje používané v nemocničním prostředí ve Španělsku. Členové tohoto sdružení prodávají toto vybavení zejména entitám spravujícím SNS. Prodej zdravotnického vybavení posledně jmenovaným představuje více než 80 % obrátu členských podniků FENIN.

- 4 V prosinci 1997 FENIN podala Komisi Evropských společenství stížnost poukazující na systematické zpoždování plateb od entit spravujících SNS, které podle ní představuje zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 82 ES. Prohlásila, že uvedené entity splácejí své dluhy vůči jejím členům s průměrným zpožděním 300 dnů, zatímco dluhy vůči jiným poskytovatelům služeb splácejí v mnohem přiměřenějších lhůtách. Tato diskriminace je vysvětlena skutečností, že členové FENIN nemohou vykonávat obchodní nátlak na uvedené entity, protože posledně jmenované mají dominantní postavení na španělském trhu se zdravotnickým vybavením.
- 5 Sporným rozhodnutím Komise zamítla uvedenou stížnost z důvodu, jednak že entity spravující SNS nejednají jako podniky, když se účastní správy služeb veřejného zdraví a jednak, že jejich postavení kupujících nelze oddělit od užívání zdravotnického vybavení po jeho zakoupení. V důsledku toho, podle Komise, tyto entity nejednají jako podniky ve smyslu práva hospodářské soutěže Společenství, když kupují zdravotnické vybavení a článek 81 ES, jakož i článek 82 ES, se na ně nevztahuje.

Žaloba před Soudem a napadený rozsudek

- 6 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 10. listopadu 1999 FENIN podala žalobu, kterou se domáhala zrušení sporného rozhodnutí.
- 7 Na podporu své žaloby se FENIN dovolává tří žalobních důvodů, zaprvé porušení práv obhajoby Komisí, zadruhé, nesprávného právního posouzení nebo zjevně

nesprávného posouzení skutkového stavu při použití článků 82 ES a 86 ES, jakož i zatřetí nedostatku odůvodnění a nedostatku transparentnosti sporného rozhodnutí.

- 8 Soud především zamítl druhý žalobní důvod týkající se použití článků 82 ES a 86 ES, když v bodě 40 napadeného rozsudku rozhodl, že entity spravující SNS nejednají jako podniky, když nakupují zdravotnické vybavení prodávané členy FENIN za účelem nabízení bezplatných zdravotnických služeb členům SNS. Soud měl za to, že tento závěr vyplývá ze situace popsané v bodě 39 uvedeného rozsudku, podle které SNS funguje v souladu se zásadou solidarity, je financován ze sociálních příspěvků a jiných státních příspěvků a poskytuje bezplatné služby uvedeným členům na základě všeobecného pojištění, takže entity spravující SNS nejednají při správě zdravotního systému jako podniky.
- 9 Soud v bodech 41 až 44 napadeného rozsudku upřesnil, že argument, podle kterého španělské veřejné nemocnice náležející do SNS nabízejí, přinejmenším nárazově, placené služby osobám, které nejsou členy SNS, zejména zahraničním turistům, nebyl předložen v řízení před Komisí a v řízení před Soudem byl poprvé uveden až ve stádiu repliky. Následně rozhodl, že uvedený argument nelze zohlednit pro účely přezkumu legality sporného rozhodnutí.
- 10 Dále, ohledně prvního žalobního důvodu vycházejícího z porušení práv obhajoby, Soud jej zamítl poté, co v bodech 49 a 50 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise oprávněně zamítl stížnost, která jí byla předložena, na základě toho, že entity spravující SNS nejednají jako podniky ve smyslu článku 82 ES. Soud proto rozhodl, že pro Komisi bylo bezpředmětné přezkoumávat ostatní aspekty stížnosti.

- 11 Konečně pokud jde o třetí žalobní důvod vycházející z nedostatku odůvodnění a nedostatku transparentnosti sporného rozhodnutí, z bodů 58 a 59 napadeného rozsudku vyplývá, že podle Soudu Komise uvedla právní úvahy, které mají zásadní význam v rámci struktury uvedeného rozhodnutí. Po připomenutí, že Komise nebyla povinna zaujmout stanovisko vůči všem argumentům uplatňovaným na podporu stížnosti, Soud dospěl k závěru, že uvedené rozhodnutí nebylo stíženo nedostatkem odůvodnění. Pokud jde o údajný nedostatek transparentnosti uvedeného rozhodnutí, Soud v bodě 63 uvedeného rozsudku rozhodl, že Komise splnila jedinou povinnost, kterou měla v projednávané věci, tedy umožnit FENIN předložit její písemné připomínky v odpovědi na počáteční stanovisko Komise.
- 12 Vzhledem k tomu, že tři žalobní důvody uplatňované FENIN na podporu její žaloby nebyly přijaty, Soud žalobu zamítl v plném rozsahu.

Kasační opravný prostředek

Návrhová žádání účastníků řízení a důvod opravného prostředku pro zrušení

- 13 FENIN navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek a

— uložil Komisi náhradu nákladů tohoto řízení a řízení před Soudem.

14 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- prohlásil kasační opravný prostředek za zčásti nepřipustný;
- zamítl kasační opravný prostředek ve zbývajících částech a
- uložil FENIN náhradu nákladů řízení.

15 Spojené království Velké Británie a Severního Irska, jakož i Španělské království, kterým bylo usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 17. října 2003 povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání Komise, navrhuje, aby kasační opravný prostředek byl zamítnut jako zčásti nepřipustný a zčásti neopodstatněný a aby byla FENIN uložena náhrada nákladů řízení.

16 FENIN uplatňuje jediný důvod na podporu svého opravného prostředku vycházející ze skutečnosti, že Soud popřel význam pojmu „podnik“ ve smyslu pravidel Smlouvy o ES v oblasti hospodářské soutěže. Tento důvod obsahuje dvě části.

17 První částí důvodu FENIN tvrdí, že Soud neprávem opomněl zohlednit, že nákupní činnost je hospodářskou činností sama o sobě, kterou lze oddělit od služby poskytované následně, a že proto entity spravující SNS musejí podléhat uvedeným pravidlům hospodářské soutěže.

- 18 Druhou částí svého důvodu, uplatňovanou podpůrně, FENIN tvrdí, že Soud měl zohlednit, že nákupní činnost je hospodářské povahy, a tedy že podléhá pravidlům hospodářské soutěže, z důvodu, že pozdější činnost, tedy poskytování lékařské péče, je sama o sobě též povahy.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K přípustnosti

- 19 Komise vznáší námitku nepřípustnosti směřující proti druhé části důvodu uplatňovaného FENIN.
- 20 Komise uplatňuje především opožděné uplatnění tvrzení, na kterém spočívá druhá část důvodu, a které bylo poprvé předneseno ve stádiu opravného prostředku. Dále tvrdí, že FENIN vždy přiznávala, že činnost entit spravujících SNS je čistě sociální povahy. Konečně má Komise za to, že tato druhá část vyvolává otázku posouzení skutečností, které nemohou být projednávány před Soudním dvorem v rámci přezkumu opravného prostředku.
- 21 Je na místě konstatovat, jak správně zdůraznila Komise, že hospodářská povaha činnosti poskytování zdravotní péče provozované entitami spravujícími SNS stejně jako spojení mezi nákupem vybavení a jeho pozdějším užíváním, jakož i následky

z toho plynoucí pro povahu uvedené nákupní činnosti, byly poprvé uplatněny FENIN ve stádiu opravného prostředku.

- 22 Z toho vyplývá, že je třeba druhou část jediného důvodu uplatňovaného FENIN odmítnout jako nepřipustnou.

K věci samé

— Argumentace účastníků řízení

- 23 Na podporu první části svého důvodu FENIN uplatňuje, že Soud přijal příliš úzkou definici pojmu hospodářská činnost, když došel k závěru, že hospodářská činnost nezbytně zahrnuje nabídku výrobků nebo služeb na daném trhu a když z této definice vyloučil jakoukoli nákupní činnost. Podle ní přístup Soudu umožňuje mnoha entitám vyhnout se pravidlům Smlouvy v oblasti hospodářské soutěže, ačkoli je hospodářská soutěž chováním takových entit dotčena.
- 21 Komise tvrdí, že je to činnost nabízení výrobků nebo služeb na daném trhu, která charakterizuje pojem hospodářské činnosti, a nikoli nákupní činnost jako taková. Nebylo tedy následně na místě oddělit nákup od užívání, k němuž je zakoupené zboží určeno.

— Závěry Soudního dvora

- 25 Soud v bodě 35 napadeného rozsudku právem připomněl, že pojem „podnik“ zahrnuje v kontextu práva hospodářské soutěže Společenství jakoukoliv entitu vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování (rozsudky ze dne 23. dubna 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Recueil, s. I-1979, bod 21; a ze dne 16. března 2004, AOK-Bundesverband a další, C-264/01, C-306/01, C-354/01 a C-355/01, Recueil, s. I-2493, bod 46). V souladu s judikaturou Soudního dvora je v bodě 36 uvedeného rozsudku rovněž zdůrazněno, že je to nabízení zboží nebo služeb na daném trhu, které charakterizuje pojem hospodářské činnosti (rozsudek ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, Recueil, s. I-3851, bod 36).
- 26 Soud z toho právem odvodil, v bodě 36 napadeného rozsudku, že není na místě oddělit činnost nákupu výrobku od následného užívání, jehož účelem je zhodnotit povahu uvedené nákupní činnosti a že otázka, zda je následné užívání zakoupeného výrobku hospodářské povahy, či nikoli, nutně určuje povahu nákupní činnosti.
- 27 Z toho vyplývá, že první část jediného důvodu uplatňovaného FENIN na podporu jejího opravného prostředku, podle které je nákupní činnost entit spravujících SNS hospodářskou činností sama o sobě, oddělitelnou od následně poskytovaných služeb, a že jako taková musí být přezkoumána Soudem odděleně, je třeba zamítnout jako neopodstatněnou.
- 28 S ohledem na výše uvedené je třeba zamítnout kasační opravný prostředek jako zčásti nepřipustný a zčásti neopodstatněný.

K nákladům řízení

- 29 Podle čl. 69 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu, který se na základě článku 118 tohoto řádu použije na řízení o opravném prostředku, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise náhradu nákladů řízení požadovala a FENIN neměla ve věci úspěch, je namíste posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení. Podle čl. 69 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, ponесou vlastní náklady.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.
- 2) Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN) se ukládá náhrada nákladů tohoto řízení.
- 3) Spojené království Velké Británie a Severního Irska, jakož i Španělské království ponесou vlastní náklady řízení.

Podpisy.